

000101-1

Díváme-li se na křesťany, křesťanství vůbec a zejména na církve jako na společenské a politické útvary, pak zjišťujeme přinejmenším od doby pozdního středověku zvláštní opožďování oproti celkovým dějinným trendům. Zatímco až do té doby hrálo křesťanství velmi aktivní roli ve všech historicky perspektivních proměnách, na sklonku středověku nejen ztratilo schopnost prošlapávat a upevňovat nové cesty, ale stalo se při takové pionýrské práci zátěží a překážkou. Možná, že to je pochopitelný důsledek toho, že se samo oficiálně etablovalo a že se zároveň příliš úzce spojovalo s etablovanou mocí politickou, takže nebylo připraveno na hlubší společenské proměny. Tento fenomén bývá souhrnně nazýván „konstantinovství“. Prvním velkým otřesem byl ovšem pád Říma, a to pravděpodobně vyvolávalo opětovně obavy z každé společenské a politické proměny většího rozsahu. Křesťanství, které se zrodilo jako hnutí disidentské (Ježíš sám byl disident a dokonce buřič), se historicky proměnilo natolik, že se stávalo v nejrůznějších podmínkách oporou režimů.

(Písek, 000101-1.)